

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO.

25. številka.

Maribor, dne 22. junija 1922.

56. letnik.

Katoliški shod

sa šmarsko, rogaško in sosednje dekanije se vrši v nedeljo, dne 2. julija t. l., pri sloveči romarski cerkvi sv. Roka nad Šmarjem.

Spored:

Ob 7. do pol 9. ure zborovanja mladine in mož. Poročata narodna poslanca dr. Josip Hohnjec in F. Zebot.

Ob tri četrt na 9. uro na kolodvoru sprejem gostov, nato svečan sprejem z godbo in prapori k Sv. Roku.

Ob 10. uri pri Sv. Roku na prostem kratka pridiga (dr. Josip Hohnjec) in slovesna sv. maša, ki jo daruje g. kanonik Ivan Bohaneč.

Ob 11. uri slavnostno zborovanje: I. Pozdravi. II. Slavnostni govori:

- «Pomen katoličanstva za javno življenje.» Sodni svetnik g. dr. M. Loyrenčič Kozje.
- «Katoliška šola.» G. prof. Ivan Vesenjāk iz Maribora.
- «Do zmage krščanskih načel!» G. dr. Anton Korošec.
- «Mladinska organizacija.» G. urednik F. Smodej, Ljubljana.
- «Katoliški tisk.» Narodni poslanec g. Franjo Zebot.

Ob sklepu III. Posvetitev presv. Srcu Jezusovemu.

Katoliško ljudstvo šmarske, rogaške in sosednjih dekanij — kvišku na noge! Naj vidi svet, da smo katoličani še tu in da si svojih pravic ne pustimo kratiti. Zato dne 2. julija vsi na katoliški shod k Sv. Roku nad Šmarjem!

Strašni pogoji zunanjega posojila.

Oblastniki bi radi vsako stvar izrabili v pomoč in proslavo današnjega režima in tako so tudi o zunanjem posojilu, sklenjenem s privatno ameriško bančno skupino, govorili kot o nekakem dokazu ugleda in zaupanja, ki naj bi ga uživala SHS vlada v inozemstvu in posebej še v Ameriki. Znano je, da se je finančni minister zamanj trudil, dobiti posojilo od kake vlade, bil je v Londonu in Parizu, vračal se je praznih rok in tokrat so privatni kapitalisti in spekulanti napravili z državo SHS dobro kupčijo. Pri tujih vladah SHS finančni minister nima zaupanja in kredita in razumljivo je tudi, da zasebni kapital in tuji spekulanti ne gradijo svojih kupčij na medsebojnem zaupanju in prijateljstvu, temveč da hodijo tja, kjer se nadajo ugodnih tal za največjo izrabo in izkoriščevanje. Tako so ameriški bankirji prišli v Jugoslavijo in državljani države SHS se danes ob razkritju pogojev tega posojila s strahom vprašujejo: Ali je Jugoslavija res za vsako ceno na prodaj?

Vlada je s tem posojilom zavalila državi in davkoplačevalcem strašno breme. Posojilo se izplačuje in odplačuje pod sledečimi pogoji:

Prvi oddelek posojila tvori 30 milijonov dolarjev. Emisijski kurs je določen na 86.75. (To se pravi: za vsakih 100 dolarjev bomo dobili v resnici le 86.75 dolarjev). Ako pa hoče dobiti država celih 30 milijonov

dolarjev, mora podpisati zadolžnico za 34,580.000 dolarjev nominalne. Obresti so po 8 od sto. Prvo leto se obresti ne plačajo v gotovini, marveč se dolg avtomatično dvigne za 2,770.000 dolarjev. Tako bo spriče emisijskega kurza 86.75 znašal po prvem letu 37,770.000 dolarjev, kar se pravi z drugo besedo, da je dolg narasel v enem letu za 7,770.000 dolarjev. Ta postopica se nadaljuje pet let. In tako bomo koncem petega leta za 30 milijonov dolgovali — 53,740.000 dolarjev.

Drugi oddelek znaša 40 milijonov dolarjev. Ta svota se bo dobila deloma v denarju, največ pa v materialu. Emisijski kurs je določen na 82. (Za 100 dolarjev nominalne dobimo le 82 resničnih). Računajoč po tem kurzu, bomo morali za 40 milijonov dolarjev izdati obveznico, glasom katere bomo dolgovali 48 milijonov 770.000 dolarjev. Za to svoto se mora koncem drugega leta plačati 3,900.000 dolarjev. Istotako tretje, četrto in peto leto. In koncem petega leta bo svota narasla na 70,751.000 dolarjev, za katero svoto je Jugoslavija podpisala zadolžnico.

Pri tretjem oddelku v iznosu 30 milijonov dolarjev se zadolžimo po koncu prvega leta (po istem načinu, kot v prvem in drugem slučaju) na nominalno 36 milijonov 590.000 dolarjev. Ako dodamo letne obresti zraste dolg koncem petega leta na 40,870.000 dolarjev. Tako, da bodo vsi trije oddelki znašali 172,870.000 dolarjev. To se pravi: Za dolg v iznosu 100 milijonov dolarjev bomo morali dati koncem petega leta obveznico, da dolgujemo 72,870.000 dolarjev več, kot smo prejeli. Kapitaliziranje obresti traja samo do sedmega leta. (To se pravi: do tedaj se bo za svoto obresti le avtomatično dvigal dolg). Po sedmem letu se morajo obresti plačevati v gotovini. Tedaj bo zrasel naš dolg na 189,670.000 dolarjev. To se pravi: kar smo dobili v denarju in materialu, se bo zvišalo v 8 letu za 90 odstotkov! Koncem desetega leta bodo znašale obresti za ta dolg 15 milijonov 170.000 dolarjev. Od desetega leta naprej se začne amortizacija dolga. Rok je določen na 30 let. — Obresti in odplačila bodo znašala letno 21,490.000 dolarjev efektivnih, kar znači nad petino celokupnega dolga.

Pogajanja ministrov z bankirji so bila zavita v gosto meglo samih tajnosti in spletkarij. Ponudb je bilo od dneva do dneva več in posamezni ministri so se tajno posvetovali s posameznimi bančnimi skupinami. — Razvnel se je pravi boj in prava tekma med ministri za provizije in druge masne zasluzke. Končno je zmagal finančni minister Kumanudi in Blerova bančna skupina je sklenila z vlado to, s tako poraznimi pogoji zvezano zunanje posojilo.

Kako ostudna je bila ta tekma za profit, nam kažejo že sedaj razne govorice, razni spori in tudi razne afere v visokih beograjskih političnih in uradniških krogih. Finančni minister se tožari z ravnateljem Narodne banke radi razžaljenja časti. V dobi pogajanja radi posojila je namreč ravnatelj hudo ozmerjal ministra na neki seji akcionarjev Narodne banke. Beograjska brzojavna direkcija se bavi sedaj z zadevo svojega tajnika Rankovića, ki je vse brzojave glede posojila nosil na svoj dom ter jih prepisoval. V katere svrhe, se še ne da dognati in se najbrž tudi ne bo, ker je bil mož gotovo v zvezi s kako visoko politično osebo, ki je hotela oblagodariti našo državo s kakim posebno ugodnim posojilom, sebe pa z velikim zaslužkom.

Pogoji posojila in vse okolnosti pod katerimi je bilo sklenjeno, je nov dokaz, kako slabo čuvajo oblast-

niki državne interese in kako se v neugnani profitorski želji družijo s tujimi izzemalci v škodo lastne države.

Nevarna igra.

V belem Zagrebu je tekla bratska kri... Belgrajski oblastniki so vprizorili v ponosni prestolnici Hrvatske poulične izgrede, ki naj pred celim svetom dokažejo potrebo njihovega samopaševanja. — Namen tega članka ni, prikazovati politiko Hrvatskega bloka v najlepši luči, toda nasilja, ki so se pretekli tedni izvajala nad brati Hrvati, so tako nekulturna in naravnost divjaška, da jih moramo brezpogojno rešiti pred pozabljenjem. Nam Slovencem, katerim je odkazana v srbsko-hrvatskem sporu vloga mirnih gledalcev, ne sme biti vse eno, kaj se godi onstran Sotle. Ako prav se s politiko bratov Hrvatov v marsikateri točki ne strinjamo, moramo vendar z vso odločnostjo naglašati, da nam Hrvati po svoji kulturi, veri, mišljenju in običajih niso samo najbližji sosedje, pač pa najbližji bratje.

Pustimo to občutljivo točko naših medsebojnih odnosov in oglejmo si — dejstva. Radikalno-demokratska vlada je iskala razloge, ki naj bi opravičili oster nastop proti pristašem Hrvatskega bloka. Vladni listi so pisali o razpustu zagrebske mestne občine in vladinovci so za to nakano pripravili potrebno utemeljitev: brezbržnost Zagreba o priliki belgrajskih svečanosti! Zbesneli in onemogli pristaši vladne politike so uporabljali vsako priliko, kjerkoli se je le ponudila, za izzivanje pouličnih napadov. «Pokret», glasilo jugofašistov, je odkrito pozival na poboje. Oblast je vse to mirno gledala, in — kar je vsega zgražanje vredno — tiho podpirala, saj so bile demonstracije fašistov naperjene proti pristašem Hrvatskega bloka.

11. t. m. je priredila zagrebska župa Jugoslovanskega (vladnega) Sokola v Zagrebu svoj izlet. Istega so se udeležili baje tudi mariborski Sokoli (na erarskih konjih seveda!), nadalje vojaštvo, žandarji in policajci. V vrstah maloštevilnih zagrebskih Sokolov srpsko-jugoslovanskega kova so korakali temni pajdaši te družbe — caristični Wranglovci. Sokolaši so izdali proglas, v katerem se je naglašalo, da bo sokolski levi napadel vsakogar, kdor bi z najmanjšo kretljivo poizkusil motiti veličastno manifestacijo jugoslovenstva in jugoslovanskega Sokola, katerega je zvesto ščitila policija na eni in žandarmerija na drugi strani.

Naravna posledica tega izzivanja je bila, da je podžupan Krčelič, ki zastopa odsotnega župana Heinzla, v imenu večine zagrebskega prebivalstva odklonil vsako odgovornost in opozoril šefa zagrebske policije na posledice, ki bi vsled pouličnih pretepev utegnile nastati. Popoldne ob 2. uri so krenili vladni Sokolaši v Maksimir. Našteli so 1000 vojakov, nekaj šolske dece in neznanatno krdelo «razboritih» Sokolov. Zagrebčani so počastili jugoslovanske Sokole z zaprtimi okni, izvešenimi cunjami in praznimi ulicami, po katerih se je vila žalostna procesija. Padale so opazke, češ, to je pogrebi III. razreda.

Istočasno se je vršila na Mirogaju in v Sestinama sijajna manifestacija Hrvatskega bloka. Okoli 50.000 Hrvatov in Hrvatice, — delavcev, seljakov in inteligentov — se je zbralo okoli groba Ante Radića, kjer je govoril poslanec Kerubin Segvič. Na grobu Ante Starčevića v Sestinah je govoril narodni zastopnik Stjepan Radić. Veličastna manifestacija blokašev je vladinov-

LISTEK.

Bankovec za milijon funtov zlata.

Angleški spisal Mark Twain.

(Dalje.)

«Rešil vas bom, Lloyd!»
«Torej sem že rešen! — Bog vam poplačaj na večno! Jaz.»
«Dovolite, da dokončam, Lloyd! — Rešil vas bom, pravim, pa ne tako, kakor ste nasvetovali. Ne bilo bi ugodno za vas in tudi ne primerno po tolikih trudih in žrtvah. — Rudokopa ne potrebujem. Zame tukaj v Londonu — kako sem znal igrati vlogo velekapitalista — čima denar večjo vrednost, ako morem z njim razpolagati. — Rudokop mi je seve znan. Znana mi je njegova neizmerna vrednost in priseči morem nanj vsakomur, ki želi. Prodali ga boste v štirinajstih dneh za tri milijone dolarjev! Le kar na mene se sklicuj! — Za milijon dolarjev ste ga cenili, imeli boste dva milijona dobička in tega si bova bratski delila! — Ste zadovoljni?»
Da ste ga videli, kako je plesal, kako je divjal po sobi od samega veselja! Vse bi mi bil polomil, da ga nisem zagrabil in potlačil na stol.
Ves srečen mi je rekel:

«Na vaše ime se smem sklicevati —?! Na vaše ime? Pomislite, človek božji! Kakor čebele na med, tako se bodo usuli, tile bogati Londončani! Stepli se bodo za delnice! — Na vaše ime! Videli bode, kako vleče vaše ime, ime slovitega milijonarja, ki nosi milijone v telovnikovem žepu in z milijonskim bankovcem plačuje južine —! Moja sreča je zagotovljena za vedno in hvaležen vam bom, dokler bom živ!» —
In v manj ko štiriindvajset urah je bil ves bogati London na nogah. Nisem imel drugega posla, ko da sem dan za dnem sprejemal obiske in venomer ponavljal:
«Da! Rekel sem mu, naj se sklicuje na moje ime. Poznam ga in tudi rudokop poznam. Mož je pošten in rudokop je mnogo več vreden nego zanj zahteva!» —
In svoje večere sem prebil pri poslaniku. In tudi Porcija je redno prišla. O rudokopu jej nisem ničesar omenil. Prihranil sem si ga za pozneje, — za iznenađenje, — Govorila sva o plači, — o ničemer drugem ko o plači in o najini ljubezni, večasi o enem, večasi o drugem, večasi o obojem —
In ko je minil mesec, sem imel milijon dolarjev — 200.000 funtov naloženih pri Angleški banki in Hastings tudi toliko. Za tri milijone dolarjev je prodal rudokop, prav kakor sem mu rekel, dobiček je znašal dva milijona dolarjev in pošteno jih je delil z menoj —
Oblekel sem se v najboljšo, kar sem imel in premezel, in sem se odpeljal na Portland Place.
Tam sem zvedel, da sta moja dva ptiča že v gnez-

du. Koj sem se obrnil in šel po svojo Porcijo in skupno sva se peljala na račun —
Potoma sva govorila o sami plači. Razburjena je bila in to jo je delalo še lepšo.
Dejal sem jej:
«Draga, kakor ti danes izgledaš, bi bil greh, zahtevati manjšo plačo ko tri tisoč na leto!»
«Henry, Henry! Uničil naju boš!»
«Ne boj se! Le nekaj takihle dražestnih pogledov si še prihrani za bogata starca, pa meni zaupaj! Vse pojde dobro!»
Pa vso pot sem ji moral delati pogum. Venomer je boječje tarnala in mi pravila:
«Oh, glej, da ne boš preveč zahteval za svojo prvo plačo! Utegne se zgoditi, da nama sploh ničesar ne dasta, in kaj bo z nama, ki si nimava s čim služiti kruh!»
Oj, ta hudomušna Porcija —!
Isti sluga, ki je pred mesecem meni odprl vrata, je tudi naju danes sprejel.
In brata sta bila doma —
Seveda sta se začudila, ko sta zagledala mojo ljubko spremlevalko. Pa dejal sem jima (slek sem bill):
«Je vse v redu, gospoda! Moja bodoča družica in soproga!»
Posadila sta naju in zelo vljudna sta bila z menoj in trudila sta se, da bi rešila mojo zaročenko iz njene zadrege.
Jaz pa sem rekel:

cem zmešala pamet. Pričeli so noreti. Lastna polomija in silni uspeh bloka sta jih tako podivjala, da se jim je na vsak način zahotelo bratske krvi. Ojačeni kordoni policije so razganjali manifestante, ki so se vračali v ogromnih skupinah iz Sestina. Pred kavarno Korzo je hotel neki fašist in učenec velikega mojstra fašistov, Pribičevića, iztrgati hrvatsko zastavo; v istem trenutku je prišlo do pretepa. Padali so revolverski strelji, burni vzkliki, psovke in žvižgi

To bi bila suha dejstva. Ozadje teh nemirov, ki jih je povzročila vlada, pa je jako temno. Vlada naša ni zaplenila proglašena jugoslovanskih Sokolov, ker je dobro vedela, da si Zagreb ne bo pustil vsega dopasti. Izvršili so bili jugofašisti ali takozvani omladinci, ki mrzijo Radića in Hrvatski blok, ker se ni udeležil kraljeve poroke.

Zagrebski dogodki so jasen znak gnilobe današnjega režima. Najpoprej izzivajo cestne poboje, nato pa jih udušujejo in pokazujejo na potrebo svojega obzanka.

Vlada je hotela izzvati revolucijo Hrvatov, a se je temeljito zmotila. Revolucija bi bila namreč najboljši povod za vojaško diktaturo, preki sod itd. Toda Hrvati so bili pametni, poznali so vladne nakane in tako je morala revolucija na batinaško žalost izostati.

Pribičevići so si ohladili sedaj svojo jezo z razpuščanjem hrvatskih društev. Pred par dnevi so bila razpuščena sledeča društva: «Hrvatski Sokol», «Hrvatska žena» in «Društvo Katarine Zrinjske.» Vlada je omenjena društva razpustila na podlagi Bachovega patenta, staroavstrijske odredbe, ki je bila s proglasom vidovdanske ustave razveljavljena. Tudi v tem slučaju je vlada sama prekršila ustavo. Razpust imenovanih društev je vlada utemeljila z dejstvom, da so blokaški manifestanti vzklikali proti kralju, za republiko itd. Vse to je izmišljotina, katere so se poslužili iz političnih namenov. Dejstvo, da uvajajo na Hrvatskem vladinovi razna nasilja, ki nas spominjajo na dobo zloglasnih tlačiteljev hrvatskega naroda, zlasti Khuena, barona Raucha in Čuvaja, so najboljši dokaz, da stoji vlada na takih temeljih militarizma in da nima v ljudstvu nobene zaslombe. Hrvati so prestali nasilja madžarskih krvnikov, oni se ne bodo zrušili pod udarci policaj demokratov. Volitve bodo prišle pod vsakim pogojem in takrat bo hrvatsko ljudstvo izreklo svojo uničevalno obsodbo nad sedanjim režimom.

Dr. Korošec, liberalni mladini in jajčje kupčije.

Vsem našim somišljenikom je znano, kako so obrekovali samostojni in liberalni listi, za njimi tudi socialno-demokratski, našega voditelja dr. Korošca, češ, da je izvažal ob zabranjenem izvozu jajca. Naravnost ostudno je bilo, kako so ponavljali to vsi prevzestni in hudobni agitatorji, ki ne pomislijo niti za trenutek, kaj se pravi krasti poštenje in čast svojemu bližnjemu!

Sedaj pa se je odkrila strašna gnjiloba in neverjetna propalost naših političnih nasprotnikov, posebej še liberalnih mladincev, katere vodita dr. Žerjav in dr. Kurovec. Vse to, česar so dolžili dr. Korošca, so isti čas namreč liberalni mladinci resnično delali!

Ravnatelj Jadranske banke g. Kamenarovič odkriva v obširnem članku s svojim lastnim podpisom v «Slovenskem Narodu» števil. 135 z dne 15. junija 1922 sledeče:

1. Med računi Jadranske banke je račun z naslovom: «Kmečki fond» v roke g. dr. Gregorja Žerjava v Ljubljani.

2. V tem računu je tudi znesek 189.018 K 75 v, katerega je špediterska tvrdka «Balkan» vplačala.

3. Politični somišljenik dr. Žerjava, bivši ravnatelj Praprotnik, je izposloval s pomočjo dr. Žerjava, da je dobil Kokoschinegg v Mariboru dovoljenje za izvoz 10 vagonov jajec in sicer na ime «Balkan.» Da je s pomočjo dr. Žerjava, voditelja mladincev, dobil Kokoschinegg izvoznico, je moral dati en vagon blaga za demokratsko stranko. Pravijo, da je bil ta vagon prvotno namenjen za državno oblačilnico v Srbiji.

«Gospoda, pripravljen sem, da podam račun!»
«Zelo nas veselil» je odgovoril moj mož, tisti, ki je stavil name. «Videli bomo, ali sem dobil stavo. Če je stava moja, vam poskrbim, kakor sem vam obljubil, najboljšo službo, ki je v moji moči! — Ali še imate bankovec?»

«Tukaj je!» sem mu ga izročil.
«Dobil sem stavo!» je vzkliknil in udaril brata po hrbtu. «No —, kaj praviš sedaj?»

«Pravim», mu je odgovoril brat suho, «da je mož še živ in zdrav in svoboden in da sem izgubil dvajset tisoč funtov. Nikdar bi ne bil tega mislil.»

«Pa še več imam poročiti», sem nadaljeval, «in mnogo imam povedati! Želim, da bi smel kmalu spet priti in vam pripovedovati celo zgodbo svojega usodnega meseca. Povem vam, vredno je, da se jo sliši — Medtem pa si poglejte tole!»

«Kaj —? Človek božji —! Hranilna vloga za 200 tisoč funtov —? To je vaše?»

«Moje! Zaslužil sem si jih, previdno uporabljajoč posojilo, ki ste mi ga dali!»

To je bilo tistih 200.000 funtov — milijon dolarjev — ki se mjih zaslužil pri prodaji Lloydovega zlatega rudokopa.

«To je pa zares neverjetno!» se je čudil.
«Pa je res! — Razložil vam bom o priliki tudi to!»

Tedaj pa se je Porcija začudila. Velike oči je naredila in rekla:

4. Izvoznice so iz dobe, ko je bil izvoz splohi prepovedan. Kmetstvo ljudstvo je torej moralo povrh jajca dati prav po ceni, da je Kokoschinegg lahko sam za dovolitev liberalcem «šenkale» en vagon manufakture!

V teh točkah je jedro cele zadeve. Jasno je: liberalci so gojili izvoznikarstvo in s tem ogromno «zaslužili» na škodo ljudstva liberalni trgovci za sebe in za svojo stranko.

Verižniška kupčija, ki se je izvršila za dr. Žerjavov «kmečki fond», se je zgodila v času, ko je bil Žerjavov najožji prijatelj in somišljenik minister. Ta gospod je sedaj glavni urednik in solastnik «Jutra.»

Ti ljudje so imeli nesramno in drzno čelo, da so torej proti tedanjim vladnim odredbam za svoje sklade in tiskarne itd. uganjali izvoznikarstvo ali ga vsaj za lepe «napitnine» podpirali in ščitili. Ob volitvah pa so lagali in v svojih listih dali čisto vedoma in nameroma lagati ter so svojo politično nepošteno delo naprtili kar dr. Korošcu in naši stranki sploh. Iz teh nepošteno pridobljenih stotisočev in milijonov so tudi dr. Žerjavovi plačanci samostojneži in agitatorji dobivali stotisočake, kakor je to v Središču povedal dr. Kurovec, ki pa ni povedal, na kako grd in umazan način so bili ti stotisočaki pridobljeni. Sedaj vemo tudi to! Prepričani smo, da bo marsikateri pošten kmetijski fant in mož, ki se je dal zapeljati, sedaj pljunil na to družbo.

Liberalci s svojim samostojnim plačanim priveskom so nas politično in gospodarsko prodali in zaslužili beograjskim kapitalistom, framasonom in trotom. Ta čedna družba je s svojimi dejanji omadeževala tudi slovensko čast, poštenje in solidnost ter nas s tem spravila ob ves ugled. Svoja umazana dejanja pa potem s svojimi listi in podkupljenimi agitatorji skuša med ljudstvom naprtiti drugim. Takšno početje se ne more imenovati drugače, kakor politična šuftarija.

Znano je, da mora imeti človek, ki se bavi s politiko, precej trdo kožo. Ljudje prihajajo često za zahtevami, trditvami in očitaji, da se kar čudiš. Toda trdo kožo imeti se ne pravi biti osebno ali politično nepošten, ter hoditi pota laži in obrekovanja.

«Dovolj naj bode teh umazarij», tako naj rečejo vsi naši ljudje! Ti politični škodljivci in šufti niso vredni, da bi jih kdo toliko spoštoval, da jih mirno poslušajo. Če vam kdo pride in začne govoriti o Koroševih naramnicah, bluzah, o jajčji kupčiji, potem ga sunite pod nos, udarite po umazanih ustih in zapodite! Odkrili smo vam vso zlobo teh naših nasprotnikov z dokazi, ne pa s praznimi trditvami. Ne mi, temveč drugi so jim razgalili sedaj njihove tajne račune.

Letos je legel v grob eden najpoštenjših slovenskih kmetov — naš Pišek. Kolikokrat je tožil, kako zlobno so ga obrekovali leta 1907 s tem, da so do zadnje vasi in koč raztrosili, da je ločen od svoje žene. Res, ločen je bil: poštena žena poštenega kmeta je že namreč deset let ležala tam, kamor smo letos položili njega. Ali liberalna laž in hudobno obrekovanje je bolelo moža, kmeta poštenjaka, da ni mogel pozabiti te hudobije. Sedaj se od tistih ljudi, namreč od dr. Kurovčeve in Žerjavove umazane jajčje izvoznikarske tovaršije nasproti našemu voditelju in naši stranki ravnatako laže obrekuje in natolcuje. Je pač res: svinja se valja in počuti najbolj v gnoju in blatu, liberalci pa v laži in častikraji. Vsaj mladinci so dokazali to! Zato proč s škodljivci in z loparjem po njih! Čimprej iztisnemo slovensko gnojno rano, tem prej bo zdravo naše slovensko telo!

Iz narodnega gospodarstva.

1. Vinski trg.

«Gospodar» vedno poroča o vinogradništvu ter o vinskem trgu v Sloveniji, a tokrat hočemo pogledati glede stanja vinogradništva tudi po južnih krajih naše kraljevine ter po sosednih vinorodnih državah.

Cene vinu so začele močno padati na Hrvatskem, po Slavoniji, Vojvodini in osobito po Dalmaciji. V okolici Bele Cerke in Vršca ponujajo bela lanska vina po 1 K za odstotek alkohola. Vino 10—11 odstotno stane 10—11 K liter. Lanskega vina je po naših južnih

«Henry, to je tvoj denar? Ali si me hotel potegniti s svojim «siromaštvom» —?»

«Nekoliko! Pa vem, draga, da mi boš odpustila!»

«Užaljena je nabrala ustnice.»

«Nikar ne misli, da ti je moje odpuščenje tako popolnoma zagotovljeno, ti hudobnež! Mene — pa tako varaš!»

«Ej, boš že prebolela prevaro! Veš, malo zabave je tudi treba pri vsej resnosti življenja! — Sedaj pa pojediva!»

«Ampak — počakajte vendar, počakajte!» se je glasil Anglež. «Kaj je pa s službo? Službo sem vam obljubil, saj veste!»

«Hm —! Iz srca sem vam hvaležen, pa — ne potrebujem jel!»

«Ampak — najboljšo službo lahko dobite, ki vam jo morem poskrbeti!»

«Hvala lepa še enkrat! — Pa tudi najboljšo službo ne potrebujem!»

«Henry —! me je karala Porcija. «Sram me je! Še zahvalil se prav nisi temu gospodu! — Ali se naj jaz mesto tebe?»

«Pa se, ako misliš, da znaš!» —
In tedaj je vstala Porcija, stopila k prijaznemu gospodu, mu sedla na krilo, ga objela — in ga poljubila na usta —

In brata sta se nasmejala in sta se smejala, da so jima solze trkljale po licu —
Jaz pa sem seve planil po koncu in obstal kakor

vinorodnih krajih zelo veliko pri producentih, a veliki vinski trgovci imajo polne zaloge vin, katere so nakupili 50—60 odstotkov dražje od zgoraj omenjene — sedanje cene. Vinska trgovina miruje po naših južnih krajih, ker je povpraševanje po vinih zelo malenkostno. O izvozu južnih vin ni niti govora, a vendar ni izključeno, da se bo vsled padca vinskih cen zainteresirala za naša južna vina Čehoslovaška ter morda tudi Avstrija. Ako pa bodo vinske cene padle tudi na Madžarskem, potem pa ne bodo mogli naši južni vinogradniki konkurirati pri izvozu z Madžari. V tem slučaju bo nastopil popoln zastoj na našem južnem vinskem trgu. Dalmatinski vinski trg je tudi zelo slab, akoravno se je odprlo v vseh večjih mestih Jugoslavije dalmatinske vinske kleti. Cene dalmatinskih vin so iste kot v Vojvodini, a zelo ovira izvoz vin iz Dalmacije slab promet — saj ima cela Dalmacija na razpolago komaj 5 lokomotiv. Vinske cene po Hrvatskem Zagorju so višje kot v Vojvodini in se plačuje za 7—8 odstot, vina 15—16 K liter, za boljša vina pa tudi 20 K. Kako bo z letošnjo vinsko trgatvijo po naših južnih krajih, je nemogoče prerokovati, ker vinogradi še le cvetejo.

Cene vinu na Francoskem so stalne. V Bordeauxu plačujejo črno vino po 1150—1200 frankov. Letošnja trgatve obeta biti na Francoskem zelo dobra. Vinski trg v Nemčiji je čisto zastal in se nemškimi vinskimi trgovcem godi ravno tako, kot jugoslovanskim. Cene avstrijskih vin so sicer stalne, a avstrijska vinska trgovina ne pride niti v poštev radi ničeve valute v Avstriji. Šest do sedem odstotna avstrijska vina letnikov 1918 in 16 se prodajajo po 500—600 K liter. Stanje avstrijskih vinogradov je zelo povoljno. Na Madžarskem je vinska trgovina v zadnjem času močno oslabela, vendar pa izvažajo Madžari tudi sedaj svoja vina v Avstrijo, Švico, Čehoslovaško ter Nemčijo. Vilanec 12 do 14 odstotni se plačuje po 45.50—55 madžarskih kron. V Romuniji je situacija slaba. Boljših vin, kot 8—9 odstotnih romunski vinogradniki sploh ne premorejo in ta vina stanejo 5 lejev.

2. Nekaj z žitnega trga.

Položaj na žitnem trgu se je vsled dežja znatno zboljšal. Naša žita se ne izvažajo, ker so cene našemu žitu napram cenam v drugih državah previsoke. Izvoz v Avstrijo je izključen, radi katastrofalno slabe avstrijske valute. Italijani ne povprašujejo več po našem žitu, izvoz v Čehoslovaško pa je tudi malenkosten.

Po pšenici se minuli teden na zagrebškem žitnem trgu sploh ni povpraševalo in so cene stalne 1600 do 1620 K. Izvozna carina na pšenico je povišana od 20 na 30 dinarjev, kar je zelo vplivalo na ceno. Pri nas imamo še velike zaloge lanske pšenice. Koruzo so prodajali zadnji teden v Zagrebu po 1300—1340 K. Trgovina s pokvarjeno — zaduhlo koruzo je prenehala in prihaja na trg samo dobra, suha in za prevoz sposobna roba. Na zagrebški žitni trg prihaja zelo veliko srbske rži, ki se plačuje po 1300—1350 K. Trgovina z ržjo pa je zelo neznatna. Letošnji ječmen že dozoreva po južnih krajih in ga bodo začeli kmalu žeti. Ponudb za novi ječmen še ni, na trg prihaja samo stara roba, ki se giblje v ceni od 1300—1350 K. Zadnje dni se je zelo povpraševalo po ovsu in se je veliko prodalo bosanskega ter srbskega ovsa po 1220—1240 K, slavonski oves pa je znatno dražji. Z moko se je minuli teden veliko trgovalo in so bile cene po kakovosti od 23.80 do 32.50 K en kg.

Podpiranje brezposelnih.

Ministrstvo za socialno politiko je poverilo z dopisom z dne 16. maja Državnim borzam dela v Sloveniji plačevanje brezposelnih podpor. Po tem odloku imajo pravico do brezposelne podpore vsi brezposelni, ki so se prijavili pri borzi dela a jim ta tekom treh dni ni mogla prekrbeti posla, odnosno, ga niso našli med tem časom. Izvzeti so od podpiranja:

1. Poljedelski in gozdni delavci ter vsi sezonski delavci za čas sezone, tekom mrtve sezone imajo pa pravico do podpore le oni, ki so se nahajali v živi sezoni na delu.

2. Vsi bolni delavci, kakor tudi oni, ki so za delo nesposobni.

Podpora znaša za poglavarja družine 3 din. dnevno za vsakega družinskega člana pa 0.50 din. Med člane družine

okamenel sredi sobe in jih gledal vse tri in strašno neumen obraz sem delal —

Porcija pa je smeje se dejala:

«Oče, — rekel je, da ne potrebuje nobene službe, ki bi mu jo vi mogli dati! Zares, užaljena sem, da —»

«Porcija — draga — sem jecljal. «To — je — tvoj oče?»

«Da, to je moj oče, in najljubeznivejši, kar jih je kedaj bilo —. Sedaj pa razumeš, kaj ne, zakaj sem se tistikrat tako prisrčno smejala, ko si mi pri poslaniku pripovedoval, kake težave in skrbi ti je nakopala očetova in stričeva stava!»

Oj, hudomušna, zlobna Porcija! Jaz sem jo vlekel s svojo «plačo» ter se že vnaprej veselil, kako bo iznenadena, ko bom odklonil službo — saj sem bil resnici milijonar — ona pa se mi je za hrbtom smejala in me strahovito — potegnila —!

Seveda sem sedaj govoril čisto drugače in kar naravnost sem povedal svojo željo.

«E, predragi gospod, dovolite, da vzamem nazaj svojo besedo! Eno službo imate, ki bi jo prevzel —»

«Katero?»

«Vzemite me, za zeta!»

«Dobro, dobro, dobro! Ampak, veste, če še niste nikdar služili v tej stroki, ne morete pokazati spretnosti o svoji usposobljenosti in ne morete izpolniti predpisov, ki jih stavi pogodba, in zato —»

žine se štejejo žena, oče, mati in otroci do 14. leta, vsi pa morajo dokazati, da so nezaposleni, da nimajo nikakega premoženja, da ne uživajo nobene druge podpore (tudi invalidnine, katerekoli zavarovalnine itd. ne). Podpore se izdajajo brezposelnemu nepretrgoma največ mesec dni v letu, izgubi pa podporo, kdor prostovoljno, brez tehtnega vzroka ali vsled stavke zapusti delo; kdor ne bi sprejel od Drž. borze dela dodeljenega mu posla, kdor bi podporo trošil za igranje, pijančevanje itd.

Ker je v svrhu podpiranja dodeljena svota zelo omejena, se bo dovoljevala podpora le najpotrebnejšim (zlasti onim z družino) in tudi samo za kratek čas.

Kdor torej reflektira na brezposelno podporo, naj se zgleda od 20. t. m. dalje osebno pri podružnici v Ljubljani ali v Mariboru z vsemi svojimi dokumenti. Le v izjemnih slučajih je dovoljena tudi pismena zglasitev.

Politični ogled.

KRALJEVINA SHS.

V zakonodajnem odboru je sprejet volilni zakon, ki je prava zaščita večinskih strank in pravo požiranje manjšinskih, pa naj bodo še tako močne v posameznih pokrajinah. Volitve v oblastne skupščine se nikakor ne morejo lotiti do določenega roka 28. julija in bodo razpisane najbrž šele oktobra. Vladne stranke bi sicer radi to izvedle v določenem roku, pa ne morejo, ker vladajo med njimi vedno večje razprtije in ker se še tudi glede razdelitve na oblasti in glede namestitve velikih županov prerekaajo. — Radikalci so razklani na dva tabora; eni bi radi še naprej vladali z demokrati, drugi bi jih pa radi prej ko prej pognali. Podobno in še hujše je z demokrati; eni, in med temi tudi sedanji minister policije Marinkovič in prejšnji Pribičević, bi hoteli z radikalci vred ostati na vladi, če radikalci odžagajo Protiča, drugi pa hočejo biti kot stranka popolnoma samostojni in bi šli tudi v opozicijo. Strankarske spore vladinovec postruje še nesrečno ameriškansko po sojilo. V tej zadevi nasprotujejo eni iz razsodnosti, drugi pa iz zavisti, ker pri tej stvari niso prišli do mastnih zaslužkov. Tudi po inozemskih listih se obsojajo ter kritizirajo pogoji posojila in prvi in glavni v obsojanju je sam vodja naše gospodarske in finančne propagande v inozemstvu, bivši šef kabineta finančnega ministrstva Stojadinovič. — O princu Jurju, bratu našega kralja Aleksandra, čitamo zelo čudne stvari po beograjskih listih. «Balkan» pravi, da piše princ kralju in vladi ostra pisma in da bo Pašič oskrbel, da se francosko vlado od princa Jurja opozori, češ, da je duševno bolan.

AVSTRIJA.

V Burgenlandu, ki se je od Madžarske priklopilo nemškemu Štajerju, so se vršile volitve, ki so prav mirno potekle ter dale sledeče izide za deželni zbor v Grazu: socialni demokrati 13 mandatov, krščanski socialci 9, kmetska stranka ali zveza 6, nemški nacionalisti pa samo 2.

BOLGARIJA.

Bolgarska vlada je zaprosila medzavezniško komisijo za odlog odplačevanja vojnih odškodnin. Medzavezniška komisija je nato odgovorila, da mora bolgarska vlada pred svojim parlamentom urediti in ugotoviti promet bankovcev in pa dohodninske davke, v kolikor se to nanaša na reparacijska izplačila.

HAASKA KONFERENCA.

Dne 16. t. m. so začele predkonference in posamezne strokovnjaške komisije svoje delo. Za predsednika konference je bil izvoljen holandski minister Karnebeck. Delegati in strokovnjaki raznih držav so prihajali polagoma drug za drugim, francoski ministrski predsednik Poincaré se je posvetoval v Londonu z Lloyd Geomom, veliko se teži za tem, da bi ostala v ananti enotnost, od haške konference se pa ne pričakuje mnogo. Nasprotstva so že stara, gospodarske razmere so obupne in tako bode šel vsaki svojo pot, prave podlage za skupno pošteno pot vseh narodov in držav pa tudi Haag ne bo dal.

RUSIJA.

Sovjetski centralni odbor v Moskvi ni hotel sprejeti trgovske pogodbe, ki so jo ruski zastopniki po genovski konferenci sklenili z Italijo. Povod odklonitve so baje prevelike ugodnosti za Italijo, ki bi lahko trgovska pota v Rusijo izrabila v politične svrhe. Centralni odbor zahteva, da se pogodba v nekoliko spremeni: ali dobi tudi Rusija enake olajšave kot Italija, ali se pa pogodba za obe državi postavi na strogo gospodarsko stališče. — O Leninu so pred haško konferenco mnogi pisali in razglašali, da je že skoraj na smrtni postelji. Sedaj so s tem nehali, pravijo, da je samo zelo izčrpan od mnogega dela. To je že stara diplomatska poteza, nasprotniki Rusije pred vsako važno konferenco spravljajo Lenina na smrt v nadi, da bodo s tem svetu pokazali Rusijo kot državo brez pravega vodstva. — V Moskvi teče velika politična razprava proti socializmom ki so kovali zarote proti sovjetski Rusiji, in francoski komunistični politik Frossard, ki je nastopil kot priča, je izjavil in dokazoval, da je francoska vlada že od konca leta 1917 v zvezi z vsemi protiruskimi zarotniki, da vse, kar je proti Rusiji, podpira in da je v to svrhu izdala že nad milijardo frankov.

Naša zborovanja.

Shod SLS pri Sv. Lovrencu na Drav. polju. V nedeljo, dne 18. t. m. se je vršilo pri Sv. Lovrencu na Drav. polju lepo uspelo zborovanje Slov. ljudske stranke. Predsedoval je naš vrli somišljenik in predsednik kraj. odbora posestnik Martin Napast. Navzoč je bil

vladni zastopnik okrajni tajnik gospod Fischer iz Ptuj. Gospod prof. Vesenjaj iz Maribora je v svojem izčrpnem poročilu podal pregledno sliko državnega gospodarstva, notranje in zunanje politike, kakršno zasledujejo sedanje vladne stranke. Njegova izvajanja, ki so bila, — kakor navadno! — polna ostrih, a šegavih opazk, so bila z vidnim odobravanjem sprejeta. Nato je opomnil tajnik Golob na silno važnost dobrega časopisja. Ob koncu je bila sprejeta sledeča resolucija: 1. Zborovalci izrekajo svoje zaupanje «Jugoslov. klubu» in njegovemu predsedniku dr. Korošču. 2. Zborovalci se izrekajo za popolno gospodarsko in politično samoupravo in avtonomijo nerazdeljene Slovenije. 3. Protestirajo proti nameravanemu zopetnemu povišanju direktnih davkov. 4. Zahtevamo izplačilo 20 odstot., odtegnjenih pri žigosanju. 5. Zahtevamo počitnice v jeseni.

Zborovanje poslanca Kranjca pri Sv. Joštu na Kozjaku. Binkoštni pondeljek je bil s cerkvenim shodom združen tudi izvencerkveni shod, na katerega je prišel poročat naš neumorno delavni narodni poslanec gosp. Davorin Krajnc. V dolgem in lepem govoru je povdarjal načela, ki so merodajna in odločilna v borbi za «krst častni in svobodo zlato», podal je poročilo o delovanju Jugoslovanskega kluba, pokazal smernice nadaljnjega delovanja v prosepah vernega slovenskega, kmečkega ljudstva ter tudi v tem smislu postavil resolucije (o verskem pouku v šolah, o avtonomiji Slovenije, o vojaštvu itd.) ki so bile brez ugovora enoglasno sprejete. Okrtačil je tudi razne prahu in smeti polne slovenske stranke, ki se štulijo prijatelje ljudstva, pa so njega največji sovražniki. Ljudstva je bilo toliko, kakor še morda nikoli. Tudi Orli in Orlice iz Dobrne so nas posetili. Hvala vsem, pred vsem pa g. poslancu. Le pridite še večkrat.

Sv. Rok ob Sotli je imel na Telovo zelo lepo obiskan shod SLS. Udeležili so se ga tudi Hrvatje. Govornik Krajnc je podal sliko našega zunanjega in notranjega državnega položaja. Ko je govoril o Radičevi politiki za pečjo, ki je sokriva centralizma in njegovega razdejavanja so navzoči Hrvatje pritrjevali češ: «Pa istina, ta vražji Radič ništa ne radi!» Po zborovanju se je osnoval nov odbor Slov. ljudske stranke, ki je imel takoj prvo sejo. Zanimanje, s katerim so novi odborniki kazali kar pri prvi seji, nam je porok, da bo novi odbor svojo nalogo tudi odlično vršil.

Sv. Peter na Medvedovem selu. Zadnje nedeljo, 18. junija nas je obiskal naš poslanec Krajnc. Kljub temu, da se je shod KZ vršil popoldan in je razen tega še deževalo, se je vendar udeležilo zborovanja častno število naših pristašev. Poslanec Krajnc nam je v enournem govoru prav natanko pokazal in razložil naš notranji položaj v državi, posebno z gospodarske strani. Okrožni tajnik Krajnc nam je govoril o podrobni organizaciji KZ. Le če bomo po navodilih tajništva organizirani vsi do zadnjega, se dali vpisati v Kmetško zvezo, plačali članarino 4 K in tudi ob volitvah storili vsak svojo dolžnost: le tedaj bomo močni in tedaj bomo tudi prej in lažje dosegli svojo zahtevo: avtonomijo Slovenije.

Iz seje Kmetijske družbe.

Predsednik Pirc je v daljšem govoru pojasnil zbranim odbornikom, kakaj je prav za prav hotel postati predsednik Kmet. družbe. Čutil se je osebno razzaljene zaradi nekkih računov in ker ga niso upoštevali tako, kakor si misli, da on to zasluži. Ta izjava je naredila mučen utis, ker je omajala zaupanje v objektivno delovanje predsed. Kmet. družbe za Slovenijo. Maščevanje ne rodi nikdar dobrega sadu.

Pisma piše — pane Pirc. Odbornik Steblovnik je vprašal predsednika Pirca, je li res, da je pisal pisma samostojnim glede volitve delegatov, kakor se je čitalo v listih. Pirc je to priznal, rekoč: «Da ni pisal samo enega pisma», ampak, da je pisal vsem, o katerih je mislil, da bodo samostojno volili. Ta izjava je poparila celo samostojne odbornike, ker so čutili, da je padla s tem zadnja krinka!

Modra galica. Da ne bodo naši kmetovalci pri galici zopet nasledli, kakor letos, je odbornik Brenčič predlagal, da se naroči 40 vagonov galice. Odbornik Vrečko zahteva posebno skrb in pazljivost pri naročitvi, da se dobi galica po najnižji ceni za naše vinogradnike. Naše kmetijske podružnice se naj pozovejo, da takoj, ko galica pride, začnejo tudi nabirati denar za galico, da ne bo treba družbi najemati posojila in plačevati dragih obrestí. Odbornik Steblovnik vpraša, če bo vlada tudi prihodnje leto zopet oddajala galico, ker bi se morali po tem na to ozirati pri naročilu. Predsednik Pirc pojasni, da se je vlada pri tej galici, katero je razdeljevala potom Ekonomu in Zadrugne Zveze v Celju pošteno — vrezala. Neka beograjska družba pa je vtaknila pri tej kupčiji v žep samo — devet milijonov! «Bila je to čudna reč!» — O tej čudni reči še bomo govorili, kajti tistih devet milijonov je šlo iz naših žepov.

72.000 kron je dobila Kmetijska družba podpore od fonda državne loterije za slovenske vinogradnike. Odbornik Košar je vprašal, kako se bo ta svota razdelila. Reklo se je, da je določena samo za letošnje udeležnike velesėja v Ljubljani. S pomočjo te svote se bo zidal paviljon in tudi klet. Košar je povdarjal, da mora biti klet in paviljon dostopen vsem slovenskim vinogradnikom, ki bodo letos ali v prihodnje hoteli razstaviti svoja vina v Ljubljani. Pravično pa bi bilo, ako bi se podprl tudi vinarski in sadjarski odsek v Mariboru, ki hoče slovenska vina razstaviti letos tudi v Zagrebu, Beogradu in ob priliki obrtne razstave v Mariboru.

Viničarsko vprašanje. Kakor znano, so se pod vodstvom okr. glavarjev vršili sestanki viničarjev, za-

stopnikov viničarskih organizacij in političnih strank, ter vinogradnikov, v dosego sporazuma. Skupno se je tudi izdelal načrt, ki se je predložil vladi v odobrenje, in v katerem so bile odstranjene najhujše osti starega, nesocialnega viničarskega reda. Vlada pa tega načrta ni odobrila, ker je bil samostojni Pirc — proti. Čudno je to, da je g. Pirc vedno in vedno izjavljaj, da Kmet. družba ni dobila nobenega tozadavnega dopisa in da tudi ni ničesar poročala vladi o viničarskem vprašanju. Odb. Košar pa je dokazal neresničnost teh besed ter je odboru predložil spis, katerega je predsednik Pirc poslal ministrstvu v Beograd. Ob enem je predlagal, da naj vlada izdelani načrt s svojimi pomisleki in izpreminjevalnimi predlogi vrni istemu odboru, ki se je že prvotno sporazumel in sklepal o teh načrtih. Viničarsko vprašanje zahteva nujne rešitve.

Solske počitnice. Odbornik Vrečko je predlagal, da stori Kmet. družba potrebne korake, da ostanejo šolske počitnice tako, kakor so bile dosedaj. Posestniki in viničarji rabijo otroke bolj v jeseni nego po leti. Ko pa se mu je reklo, da je Višji šolski svet že odločil, da se počitnice spremene, je izjavil, da to ne more biti definitivno, kajti celo sam kralj je že podpisal žensko volilno pravico, ki pa je nazadnje vendarle romala v — koš. Splošno odobravanje!

Osebna dohodnina. Ker se zopet dogaja, da terjajo davčni uradi osebno dohodnino za leto 1922 na podlagi davčnih predpisov za leto 1921, je predlagal odbornik Košar, da protestira Kmetijska družba kot zastopnica kmet. interesov pri delegaciji financ v Ljubljani proti tem nezakonitim terjatvam. Izvoljene cenilne komisije še niso odločevale o višini predpisanega davka za leto 1922 in za to je to izterjevanje nezakonito in se mora ustaviti.

Vlada je odklonila prošnjo za podporo pri nakupu močnih krmil. Prosili smo za vladno podporo, da bi našim kmetovalcem lahko nudili cenejša močna krmila vsled pomanjkanja krme. Toda vlada je našo opravico prošnjo zavrnila. Za tisto beograjsko družbo pa je pri galici imela devet milijonov?

Seno. Ker se kaže, da bo letos spet zavladalo v mnogih krajih občutno pomanjkanje krme, je kmet. družba sklenila, da nakupi že sedaj večje množine sena za svoje ude.

Poljedelskemu ministrstvu se je znižal proračun od 200 milijonov skoraj na polovico. Za kmetijske potrebe ni denarja.

Železniško ministrstvo ni ugodilo prošnji po znižanju prevoznih tarifov za kmetijske potrebščine. Kmet naj samo plati i plati!

Tedenske novice.

Ne podpisujte kandidatnih list! Vlada javlja, da se bodo vršile volitve v oblastne skupščine že 28. julija, kar je pa dokaj neverjetno. Ako se bodo volitve res vršile, bodo naša tajništva glede volitev in kandidatnih list natančno obvestila in podučila naše zaupnike. Naše pristaše opozarjamo, in svarimo, da se ne bodo pustili goljufivim potom pregovoriti in bi podpisovali kandidatne liste naših nasprotnikov in si s tem napravljali čisto nepotrebne sitnosti ter pota krog sodnij.

Sarajevskim nadškofom je bil te dni slovesno ustoličen dr. Ivan Šarič. Novega nadškofa je inštaliral zagrebški nadškof dr. Ante Bauer.

Umrl je pri Sv. Kungoti na Pohorju dne 19. t. m. tamošnji vpokojeni g. župnik Jurij Selih. Odkar je stopil radi bolehnosti v pokoj, je bil vedno priklenjen na mučno bolniško posteljo, katere ga je rešila smrt. — Svetila mu večna luč!

Orlovski tabor bo v M. Nazarjah dne 2. julija. — Sprejem gostov bo v Ljubiji pri Mozirju ob 10. uri. Na taboru bodo nastopali sloveči govorniki, priglašeni je bilo število izvrstnih telovadcev. Veselica z godbo bo nudila pošteno in razvedrilno zabavo. Pohitite torej v najobilnejšem številu od blizu in daleč ta dan v našo «slovensko Svico» — v Zgor. Sav. doilno.

Kako sta zborovala minister Puclj in poslanec Mrmolja v Kozjem? (Dopis očitvidca.) Dne 11. t. m. sta se pripeljala v Kozje minister Puclj in poslanec Mrmolja na javen shod pri Pirhu. Zborovalno sobo so napolnili naši pristaši iz St. Petra 45, iz Podsrede, Buč, Podčetrtka in Pilštajna. Samostojnih je bila komaj peščica poleg Puclja, njegovega pisarja in Mrmolje. Ko so naši zagledali Puclja, je zaorilo po zborovalni sobi: «Živijo dr. Korošec, Kmetška zveza in Jugoslovanski klub!» Zborovalcev je bilo nad 200, a samih pristašev KZ. Ker je bila ura čez dve popoldne proč, so zahtevali zborovalci od Puclja, da otvori shod, a ga ni, radi strahu ne! Med čakanjem na otvoritev shoda je vprašal g. kaplan od St. Petra Puclja, kakaj lažejo samostojni glede življenja naših fantov v Kragujevcu. Minister se je izgovarjal na neresnico klerikalnega časopisja o trpljenju naših fantov. G. kaplan pa je imel s seboj kakih 20 odslužnih vojakov, ki so dobro poznali razmere v Kragujevcu. Ti so stopili k ministru in kričali vanj: «Lažeš, pojdi ti doli za 24 mesecev, pa ne boš tako obilen!» Na ministra so leteli težki, a istiniti očitki. Nato so zahtevali naši zopet otvoritev shoda, a g. minister je dal poklicati iz «junaštva» štiri orožnike in v senci bajonetov je nato otvoril shod nek slabostojnej iz Kozjega in dal besedo Puclju, ne da bi se bil izvolil predsednik shoda. Kakor hitro je začel govoriti gospod minister, so začeli zborovalci tako vikati in delati medklice, da tudi orožniki niso mogli z vsemi grožnjami u-miriti zborovalcev in pripomoči g. Puclju do besede. Mrmolja je vpil, da se mora vreči g. šentpeterskega kaplana pri oknu na cesto, a so se mu smejali in zapeli zborovalci: «Kaj nam pa morete . . . premalo je vas.» Minister se je odrekel besedi in začel je govoriti posl.

Mrmolja. Od same jeze, ker ni imel mladane nobene-ga pristaša na shodu, je napadel pristaše KZ s psov-kami: «Pijanci, pijana tolpa . . .!» Radi psok so od-vzeli zborovalci Mrmolji besedo z medklci in je moral obmolkniti. Nato je pozval samostojni otvoritelj shoda zborovalce, ali so za Samostojno ali ne! Za Samostojno je dvignilo roke komaj s Puclj-Mrmoljevimi s seboj prifuranimi spremljevalci vred 8. Ko sta videla Puclj in Mermolja pečat svojega kozjanskega poraza, sta se odpeljala — zastražena od orožnikov — v avtomobilu, odkoder sta dospela. Ravnokar opisano zborovanje je bilo za ministra Puclja menda zadnje v — Drachen-burgu!

Odpuščenim cestarjem v tolažbo. Jugoslovanski klub se je potegnil pri stavbenem ministrstvu za vse one cestarje, ki so bili pri zmanjšanju števila uradništva 1. maja t. l. ali odpuščeni ali vpokojeni: Gradbeni mi-nister je odgovoril Jugoslovanskemu klubu, da bodo ti cestarji zopet nastavljeni, kakor hitro bo sprejet drž. proračun za leto 1922.

Od 23. do 25. junija, to je v petek, soboto in nedeljo se vršijo v kapelici sv. Frančiška, mariborskega frančiškanskega samostana tridnevne duhovne vaje za člane mari-borskega Orla. V petek in soboto ob 8. uri zvečer govor z litanijami ter v nedeljo ob 6. uri sv. maša s skupnim sv. obhajilom in zadnjim govorom. Orlovska zavest in disci-plina zahtevate, da se jih vsi člani udeležijo. V četrtek ob 7. uri odborova seja v prostorih Krekove posojilnice.

Romarski vlak k Mariji Pomagaj bo vozil nepre-klidno dne 10. julija t. l. iz Maribora. Južna železnica je dovolila na svoji progi iz vsake postaje do Ljubljane polovično ceno, na državni železnici od Ljubljane do Otoč pa bo treba zopet plačati celo karto. Tako bo sta- la cela vožnja iz Maribora do Otoč in nazaj okoli 207 kron. Karto do Ljubljane in nazaj si kupi vsak romar na tisti postaji, kjer vstopi. Dobil jo bode, ako po-kaže romarsko legitimacijo, ki jo izda romarski od-bor. Za karto od Ljubljane do Otoč pa morajo romarji naprej poslati znesek 18 dinarjev in 5 dinarjev še za romarsko legitimacijo, torej skupaj 23 dinarjev na «Romarski odbor v Mariboru,» Cirilova tiskarna. Ta bo vsem romarjem doposlal te vozne karte že na dom, da se ne bo treba potem na postajah muditi z razdeljevan-jem kart kakor lani. **Vljudno torej prosimo vse tiste, ki se mislijo romanja udeležiti,** da nam najpozneje do 2. julija pošljejo znesek 23 dinarjev, da jim moremo pravočasno doposlati legitimacije in karte za vožnjo od Ljubljane do Otoč in nazaj v Ljubljano. Mali otroci, ki jih ima kdo v naročju, ne plačajo nič, večji otroci do 10 let pa plačajo ravno tako kakor odrasli. Za enkrat je nameravan romarski vlak samo 10. julija t. l., če bi se pa za to romanje priglasilo preveč romarjev, potem bomo napravili 24. julija za romarje iz Savinjske doli-ne, celjske okolice, iz laškega okraja in iz Posavja po-sebno romanje, za katero bodo veljale iste karte. Vse potrebno o tem naznanimo prihodnji teden. Do takrat pa: Pozdravljeni! Romarski odbor.

Lepa cerkvena slovesnost. Dopis iz Razvanja pri Mariboru. V nedeljo, dne 18. junija, sta se v podružni cerkvi sv. Mihaela blagoslovila od g. stolnega župnika najslavesnejše dva nova bronasta zvonova, vlija v ma-riborski livarni. Že na predvečer se je k sprejemu no-vih zvonov zbrala nepregledna množica, ki je šla s šol-sko mladino in požarno brambo na čelu do meje zvono-vomā naproti. Pri Puklovi kapeli smo jih slovesno sprejeli, odkoder smo jih med streljanjem in sviranjem godbe skozi bogato z zelenjem in slavoloki okrašeno vas spremljali k cerkvi, kjer so bile slovesne večernice. V nedeljo so se že v zgodnjih urah začeli zbirati od vseh strani ljudje, da bi prisostvovali lepi slovesnosti, ki se je izvršila v najlepšem redu. Sijaj slovesnosti so povečali visoki gostje iz bližnjih okolice, gospa baronica Pachier in gospa Scherbaumova iz Maribora, ki ste pri-stopili kot botri. Vsem udeležencem bo ostala lepa sloves-nost v trajnem spominu. Želimo, da bi nas ubrano zvonjenje novih zvonov mnogo let razveseljevalo ter o-znanjevalo na blizu in daleč požrtvovalnost dobrih vaščanov in drugih dobrotnikov; vsem dobrotnikom pa povrni Bog za njihove darove in trude z začasnimi in večnimi darovi!

Lepa nedelja se bo letos obhajala pri Mariji Lov-reti na Ložnem v nedeljo, 9. julija radi katoliškega shoda v Smarju pri Jelšah, ki se vrši 2. julija in se ga bodo udeležile tudi ljudske množice iz rogaške deka-nije.

Dobrodolna vrtna veselica se vrši v nedeljo, dne 2. julija na vrtu restavracije «Gambirinus» v Mariboru. Začetek ob 15. uri, konec ob 24. uri. Veselico priredi osrednje društvo poštinih in brzojavnih uslužbencev za Slove-nijo — podružnica Maribor. Čisti prebitek je nam-enjen v podporo bolnih tovarišev, vdov in sirot. Ve-selico toplo priporočamo vsem našim somišljenikom.

Mariborsko porotno zasedanje. Odkar obstoja celjsko okrožno sodišče kot porotno sodišče, se je menda letos prvič prigodil slučaj, da so se pred mariborsko poroto vršile tudi tiste porotne razprave, ki bi se sicer morale vršiti pred celjsko poroto, toda ker so bili slu-čajji, namenjeni za celjsko poroto, le maloštevilni, so se odkazali mariborski poroti, ki se je pričela dne 12. junija. Značilno je, da se vrši večina razprav o umorih in ubojih. Dne 12. t. m. so se kot prvi zagovarjali Peter Šipek, Jakob Kokol in Franc Vavpotič zaradi nasilstva in oskrumbe. — Dne 13. junija sta se zaradi uboja za-govarjala Franc Hvalič in Antonija Zorjan iz Lasto-merc, ki je obtožena, da je ubila svojega moža France-ta, njen oče Franc Hvalič pa je kot tast bil sokriv umo-ra. Umrjeni Franc Zorjan je živel v nesrečnem zakonu, kajti njegova žena je bila jezična in zapravljiva; vse je hotela spraviti od njunega doma na dom njenih staršev, in ko je hotela dne 11. oktobra odpeljati še zadnje živinče, je prišlo do umora. Reveža so pobili na

tla in ga tamkaj pustili umirati. Porotniki so potrdili krivdo obeh obtožencev. Antonija Zorjan je bila obso-jena na 10 let, njen oče Franc Hvalič pa na 10 mesecev težke ječe. — Zaradi tatvine se je zagovarjala znana kurja tatica Katarina Lugert iz Špičnika. Toda tokrat se ji je zahotelo po denarju. Nekemu imovitemu vinske-mu trgovcu je izmahnila listnico z vsebino 51.198 K. Orožništvo jo je zasledilo v veseli družbi v Studencih. Pri njej so še našli 45.841 K. Porota ji je prisodila eno leto težke ječe. — Dne 17. junija se je pa vršila mučna razprava o zverinskem umoru, katero je vodil višji sod ni svetnik Stergar. V Bodoncih v Prekmurju se je iz-vršil na Jožefovo zverinski zločin, kakoršnjih naše ob-mejno ozemlje le malo pozna. V hiši št. 91 v Bodon-cih je stanovala družina Makari. Mati je umrla, oče je pa bil pijanec in slaboumen. V to družino se je priženil Janoš Veren. Na Jožefovo zvečer je oče Miha Makari igral harmoniko. Po večerji se je v rodbini vnel pre-pir. Makara sta napadli njegovi hčerki Frančiška in Terezija ter zet Janoš Veren in sicer vsak s toporiščem. Pobili so ga na tla. Nato so ga zadržali z vrvo in o-besili. Razprava je bila silno mučna, ker je drug na drugega valil krivdo. Orožniki so našli krvava toporiš-ča. Izprva so krivdo vsi trije priznali, pozneje pa zo-pet tajili. Porota je zaradi umora obsodila Janoša ter Terezijo Veren na smrt na vešalih, Frančiško Makari pa na 15 let težke ječe. Vsi obsojenci so obsodbo mirno sprejeli. Pred isto poroto se je zaradi uboja zagovarjal Franc Lešnik iz Sv. Miklavža, ker je dne 23. aprila za-bodel z nožem Alojzija Ogrizek iz St. Janža. Obsojen je bil na 4 leta težke ječe. — Dne 8. avgusta lanskega leta se je odigral v Martvarjevcih v Prekmurju žalosten slučaj roparskega umora. V Prekmurju je prišel krošnjar Kozina. Rad bi se bil podal na Madžarsko. Ker pa ni imel potnega dovoljenja, mu je poveljnik odrekel prošnjo. Da pride na vsak način čez mejo, se je seznanil z mejnim stražarjem Smajilom Manjič, s katerim sta v gostilni popivala. Ko sta zapustila gostilno, je šel Kozina proti meji, a Manjič je šel za njim po stranski po-ti. Manjič je Kozino ustrelil in zadevo javil oblasti. Pri preiskavi se je dognalo, da je Kozini manjkala žepna ura in listnica, neoporečeno je bilo tudi dognano, da je Manjič ustrelil Kozino, ker je bil mnenja, da bo pri njem našel večjo svoto denarja. Porota je Manjiča za-radi roparskega umora obsodila na smrt na vešalih. — Nek Franc Rožič, doma iz Zgonc pri Mariboru je vzel v zakon svojo ženo Marjeto le zaradi njenega premoženja. Bil je napram svoji ženi surov in jo je večkrat prete-paval. Odnese ji je tudi blaga v vrednosti 20.000 kron ter odšel. Ko se je zopet vrnil, je v prepiru svojo ženo z nekim predmetom udaril s tako silo po glavi, da je čez nekaj dni umrla. Orožništvo pa ni verjelo njegovim trditvam, češ, da je njegova žena padla s podstrešja. Rožič je v začetku vse tajil, a pozneje pa priznal. Obsojen je bil na 8 let težke ječe. — V Velikem dolu je pri-šlo v neki gostilni med Francetom Cerjak in France-tom Ferlan zaradi nekega dekleta do prepira. Da je ne-srečni alkohol v tem prepiru tudi igral svojo vlogo, je umevno. V tem prepiru je Cerjak zabodel z nožem Fer-lana, ki je kmalu na to umrl. Ker je bil Cerjak takrat, ko je zabodel Ferlana, zelo vinjen, izpil je namreč 4 litre vina, je bil le zaradi prekorajčenja silobrana obsoj-en na 10 mesecev strogega zavora, ker je bilo dokazano, da je tudi Ferlan bil mnogo kriv na tem poboju. — Meseca marca t. l. je bilo posestniku Antonu Ploj v gostilni Zamola pri Sv. Lenartu v Slov. gor. ukradenih 19.000 din. Ploj je popival v gostilni z nekim Matijem Lešnik iz Iršove pri Ptujju. Po noči je v sobi, v kateri sta Ploj in Lešnik skupaj prenočila, ukradel Lešnik Ploju ves denar. Lešnik je denar skrnil v bližnjem svinj-jaku. Zaradi tatvine mu je porota prisodila 2 leti težke ječe. — Ivan Stuhec je bil sekvester posestnika Ivana Probstva v Kapli ter Ivanā Veber v Črešnjevcih. V tej lastnosti je poneveril 80.000 K denarje ter si kupil lepo posestvo. Ker pa je bilo treba doprinesti nekaj dokazov, je bila razprava preložena.

Požar. Preteklo nedeljo zvečer je strela udarila v gospodarsko poslopje Jožefa Muršeca v Kaniži pri Pes-nici. V kratkem času je bilo poslopje v plamenu. Na kraj nesreče je tudi prihitela požarna bramba iz Mari-bora. Razven živine se ni dalo rešiti ničesar, pač pa se je napornemu gašenju posrečilo ubraniti pred požarom sosedna poslopja. Škoda znaša blizu pol milijona kron, ki je vsled nizke zavarovalnine krita le deloma. Nesreča ni zahtevala nobenih človeških žrtev, čeprav sta se na-hajala v hlevu dva hlapca v trenutku, ko je strela udarila v gospodarsko poslopje. Kmetje zvišajte vendar zavarovalnino!

Zlato poroko je obhajal v St. Rupertu nad Laškim Tuhtar Blaž s svojo ženo Agato. Z veseljem in radoved nostjo smo pričakovali pred cerkvijo zlatoporočena. Marsikatero oko so obile solze, ko jih je g. župnik bla-goslovil in jima čestital. Redke so te slovesnosti, zato pa naj tembolj ostanejo v spominu, posebno pa še, ker je bil Blažek zaveden in pošten naš mož. K tej lepi slo-vesnosti sta največ pripomogla sin Tuhtar Cene, ki je bil prišel iz Westfalskega, in hči Mima. Pa tudi sosedje so pomagali, kolikor je pač bilo v njih moči. Hvala jim za požrtvovalnost! Zlatoporočence pa naj ljubi Bog ohrani še na mnoga leta!

Pogreb blage žene. Na binškošni pondeljek je v Ze-čah pri Konjicah udarila strela v hišo tamošnjega pos. Martina Puki, ter ubila njegovo ženo Marijo. Pogreb vzorne žene je bil nad vse lep. Ob odprtem grobu je imel ganljiv govor konjiški arhidijakon mil. g. Hra-stelj. Pogreba so se med drugim še tudi udeležili vikar Mirt, kneginja Windischgrätz, občinski svetovalec Lu-bej, ter obilo sorodnikov; znanec in prijatelj. Rajniki bodi zemljica lahka!

Silna nevihta ter toča po Banatu in Sremu. Dne

19. t. m. je divjalo po ravnokar omenjenih krajih silno neurje. Dež je lil kot iz škafa in padala je debela toča. Škoda še ni ugotovljena.

Veliko nesreč in škode so povzročile poplave po južni Srbiji. Zadnje dni so bili po Srbiji strahoviti na-livi, ki so povzročili večmilijonsko škodo in zahtevali veliko človeških žrtev. Iz mesta Kumanova javljajo, da znaša škoda povodnje v mestu ter njegovi okolici 20 milijonov dinarjev. Setve so popolnoma uničene, voda je odnesla živino in porušila hiše. Narasli reki Pčinja in Kriva Reka ste sedaj že upadli in našli so 14 mrtvih trupel. V okolici Vranja so istotapo nekaterim občinam setve popolnoma uničene.

Požar uničil trem posestnikom imetje. Iz Tebolc pri Ormožu poročajo: V viničariji posestnika Franca Kosec je izbruhnil požar, ki je uničil celo gospodarsko po-slopje ter orodje. Od goreče Koščeve viničarije se je razširil ogenj na poslopja posestnikov Martina Kova-čič in Janez Bombek. Kovačiču je upepelil ogenj celo poslopje z živino vred in cenijo povzročeno mu škodo na 100.000 K. Bombekovo poslopje je tudi zgorelo in znaša škoda 20.000 K.

Atentator, ki odklanja pomiloščenje. Čitateljem «Gospodarja» je še v živem spominu, da je vrgel na dan izglasanja centralistične ustave neki Stejič bombo pro-ti avtomobilu, v katerem sta se peljala iz beogradske narodne skupščine še takratni regent Aleksander in mi-nistrski predsednik Pašič. Bomba ni nič storila, ne re-gentu Aleksandru in ne Pašiču, pač pa je ranila nekaj vojakov, ki so bili na straži. Radi poskušenege na-pada na regenta ter Pašiča je obsodilo sodišče Stejiča na smrt. Atentator Stejič je po obsodbi prepovedal svo-jemu odvetniku odpotovati na Bled, kjer je sedaj naš kralj's kraljico in prositi kralja za njegovo pomiloščen-je. Govori se, da bodo Stejiča 25. t. m. ustrelili.

Obravnavava proti 200 kmetom. Dne 12. t. m. se je v Skoplju začela velika obravnava proti 200 makedon-skim kmetom, kateri so obtoženi, da so dajali pomoč bolgarskim četašem. Da so kmete v preiskovalnem za-poru batinili kakor milo živino, se samo po sebe raz-ume, kakor tudi to, da so iz nesrečnežev izsiljevali ne-resnične izpovedbe. Pašič—Pribečevičeva vlada se ho-če za vsako ceno proslaviti s tem, da prekosi bivšo Av-strijo, kjer so bili veleizdajniški procesi na dnevnem re-du, toda — brez batinanja.

Blazen oče ubil sina s sekuro. V Gornji Podevčici (Primorje) se je zgodil ta-le zločin: 55letni Marijan Jančič se je nedavno skregal s svojo ženo, zagrabil za sekuro ter udaril ženo po hrbtu. V istem hipu je prisko-čil sin Šanto svoji materi na pomoč. Oče, ki je bil dru-gače znan kot marljiv in pošten gospodar, pa je udaril sina s tako silo po glavi, da se je zgrudil mrtev na tla. Očeta so zaprli. Preiskava je ugotovila ubijalčevo blaz-nost. Mož ni vedel, kaj dela.

Iz strahu pred revizijo se je ustrelil. V Osjeku je služil kot blagajnik polkovne blagajne poročnik Drago-tin Pehar. Mož je imel nepoštene prste in si je prisvo-jal svote iz vojaške blagajne. Poročnikova kradljivost je prišla do ušes višje vojaške oblasti, ki je odredila pregled polkovne blagajne. Ko je blagajnik Pehar zve-del, da mu bodo pregledali račune ter blagajno, je vzel samokres in se ustrelil.

Ponesrečen parobrod. V luki v Hamburgu se je zgodila zadnje dni velika nesreča. V luki je bil brazil-janski parobrod «Alvarez» na popravilu. Ko so bila glavna popravila gotova, so spustili ladjo v morje, a se je nagnila ter začela potapljati. Delavci, ki so bili na ladji, so začeli skakati v morje, da se rešijo, a jih je mnogo utonilo. Ladja se je tako globoko pogreznila, da luka samo še njen vrh iznad vode. Ognjegasci so hiteli takoj na pomoč, da so dali s pomočjo sesalk zraka onim nesrečnim delavcem, ki niso mogli iz ladje pri potopu. Dosedaj so dognali, da je mrtvih in ranjenih nad 100 delavcev.

Dolarski milijonarji. Po službeni ugotovitvi ame-rikanskega finančnega ministrstva, živi letos v Zdru-ženih državah 34 oseb, katerih letni dohodki znašajo 1 milijon dolarjev. Lansko leto pa je bilo takih bogata-šev 65. Zadnja leta je začelo znatno padati število ame-rikanskih dolarskih milijonarjev. Tako je živel na pri-mer leta 1916 v Ameriki 200 oseb, ki so imele letno pre-ko milijon dolarjev dohodkov. To število je padlo leta 1917 na 141. Letos je v Ameriki 6.587.000 ljudi, katerih letni dohodki znašajo od 1000—5000 dolarjev, a lani je bilo takih oseb samo 4.675.000.

Nov vozni red za vse proge štajerskih železnic, — veljaven od 1. junija t. l., je izdala Tiskarna sv. Cirila v Mariboru. Stane s poštnino vred 40 para. Vozni red je zelo natančen in praktičen, ker se vtakne v listnico in se ga ima lahko vedno pri sebi. Ga toplo priporočamo!

Za sklad KZ so darovali naši somišljeniki iz Zrkove 100 kron. — Za tiskovni sklad je daroval g. Ivan Knez iz Razbora pri Slovenjgradcu 100 kron. Iskrena hvala!

Šmartno na Paki. Nekdo nam je poslal 80 kron, koje

Gospodarstvo

Peronospora in oidium.

Bakrena galica in kolodialno žveplo!

Pride čas, da preti nevarnost zdravemu razvoju trsja in grozdja. Če vlada toplo vlažno vreme, se hi-poma razmnožiata, plesnoba in rja, oidium in peronos-pora na trsu in vinogradnik se poprime protisredstva, da uničujeta te bolezni.

Kakor poroča strokovnjak P. Lederle iz državne kmetijske izkuševalnice v Augustenbergu na Baden-skem, se je posrečilo lansko leto najti sredstvo, da se prepreči obe bolezni oidium, kakor peronospora z eno tekočino, če se ravna po sledečem navodilu:

Zelo prijetno pri ribanju hrta, rok, nog in celega telesa, kot kosmetikum za negovanje kože, zob in ust deluje prijetno dišeči «Elsafluid». Mnogo je močnejši in boljši kakor francosko žganje in že 25 let priljubljen. Tri dvojne steklenice ali ena specialna steklenica skupaj z zamotom in poštnino za 72 kron pošilja: Eugen V. Feller, Stubica donja, Elsa trg 329, Hrvatsko. aa

Opozorjamo na oglas «Prve hrvatske štedionice v Zagrebu», ki je dne 19. t. m. otvorila svojo podružnico v Mariboru. Gosposka ulica 24. Ta denarni zavod je bil ustanovljen leta 1846 in ima 40 podružnic.

Imam na prodaj Vabilo na redni občini zbor „Posojilnice v Framu“, reg. zadr. s neom. sav., ki se vrši dne 29. junija 1922, ob 8. uri pop. v posojilnici sami. — Dnevni red: 1. Poročilo načelnika. 2. Odobrenje rač. zaključka za leto 1921. 3. Poročilo nadzorstva. — 4. Volitev načelnika in nadzorstva. 5. Slučajnost. Ako bi ta občini zbor ob navedenem času ne bil sklepčen, vrši se pol ure pozneje na istem mestu in po istem dnevnem redu drug občini zbor, ki veljavno sklepa ne glede na število navzočih članov. 499

Košnja, sladka krma, je na prodaj pri Francu Janak, Poličkavski št. 11, pošta Jarenina. 498

Pozor! Radi odstopanja se prodaja mala hiša za svo družino, obstoječa iz kuhinje, sobe, perilne kuhinje in prostora za hlev, 20 minut od Glav. trga, Maribor. Naslov v upravi. 493

PAROMLIN v Kaniži pri Pesnici prevzame za mletje in izmenjavo vsakovrstnega zrnja. 1-2 Kupi se zrnje po dnevni ceni. 501

POZORI! POZORI! ZIDARJI se sprejmejo za stalno delo k najvišji mezd, določeni od Zveze industrijcev v Ljubliani. Prenočišče v barakah zagotovljeno.

Mestni stavbenik **RUDOLF KIFFMANN, MARIBOR, MELJE.** 1-2 492

Dr. Heiss jun. dejanski zdravnik in zobozdravnik v Ormožu 17, ordinira vsak dan od 8. do 12. ure. 1-3 497

VI BI RADI imeli lepo obleko, perilo, kravato, nogavice, robce, čevlje, klobuk in še povrh vedno dosti denarja za razne druge potrebščine. To dosežete le tedaj če bodete kupovali vse manufakturno blago, sukno, platno perilo, gotove obleke za moške, ženske in otroke pri tvrdki: **J. N. Šoštarič** Maribor, Aleksandrova cesta št. 13, ker le tam je najboljšo blago, najboljša postrežba in najnižje cene. Železničarji in poštni uslužbenci dobijo blago tudi na obroke. 1-3 444

Novi vozovi, lahki in srednje-teški, tudi s senznimi lojtrami na prodaj pri J. Kokot, kovač, Bačje pri Mariboru. 1-3 507

Samski sodarski pomočnik in učenc se takoj sprejmeta sstanovanjem in hrano. Jak. Kolarič, sodar pri Sv. Barbari pri Mariboru, pri gostilni Šabeder. 1-2 602

Moško kolo in pokličvo se prodaja. Maribor, Karčovina, Praprotnikova ulica 191. 510

Sprejme se takoj prideu trgovski učenc iz poštne hiše in dobrim spridevalom v trgovini Janko Narat, Rogaiška Slatina. 511

Vinski trgovci pozor! Posojilnica pri Sv. Barbari v Halošah preda 25. t. m. najvišjemu ponudniku svoje hrame in posestvo. Vse skupaj leži ob veliki cesti ter ima radi velike kleti s cementnimi in lesenimi sodi posebno vrednost za vinske trgovce. 508

OBLEKO! Priprate in fineše. Točno in solidno delo. Dobro blago. Ceneje kakor kjerkoli, samo pri: **ALOJZIJU ARBEITER** Maribor, Dravska ulica št. 12. 9-10 153

Išče se za na deželo k odvetniku ženska oseba, stara 40-50 let, ki zna dobro kuhati in sobe pospravljati ter je v vsakem osira zanesljiva. Prednost imajo kuharice, ki se služile v županiših. Naslov: Leopoldina Lovrec, Maribor, Tatentbachova ulica 1. 496

Išče se dekle k posojilnici hiši, ki bi opravljalo vsa hišna dela proti dobri plači in celotnemu oskrbstvu. Ponudbe: Kavarna Remic, Maribor, Vetrinjska ulica št. 6. 496

Hlapec in en strežnik se takoj sprejme v bolnišnici v Mariboru. 1-2 506

Kupujem lepa suha cepljena drva v 10 tonkah množicah, franko vagon, dalje orehova in črešnjava debela od 30 cm debelosti in 2 m dolgosti naprej, kakor tudi vsakovrstni že izdelani ali stoječ les. Ponudbe poslati na: Higersperger, lesna trgovina, Celje, Gregorčičeva ulica 3. 1-4 505

Veliko mlatilnico, ki kinita in voja ima na oddati I. Pfeifer, star., Hoče pri Mariboru. 1-2 494

Viničarija s petimi orall zemlje, čes polovico vinegrada klahne vrste, priraste 120 do 150 hl vira. Njiva in sadonost, 20 minut od železniške postaje, lepa cesta k vinegradu. Hiša in klet vse v dobrem stanju, se radi boleznit takoj preda. Natančnejša pojasnila daje Mihael Gobes, pos. Mestinja 6, p. Podplat pri Poljčanah. 1-3 504

Izjava. Ker in ako sem sranjem radi agrarne reforme v Podrabi, odbornika go. p. Benjak, preklčem s tem življe besede in mu dam radovoljno zadoščenje. 509 I. Penič.

Pek srednjih let, dobro izvešan, želi dobiti mesta v spremljeni pekarni, kjer bi pek na svojo roko ali sa kakšno konzumno drništvo. Ponudbe na upravo pod „Pekar 508“. 503

Izgubila je ravnja ženska oseba, dne 14. junija na vlaku Maribor, gl. kol. — Sv. Lo resc na Pohorju, svoj edini denar. Pošten najditelj naj ga izroči v našem uredništvu.

Novi vozovi, lahki in srednje-teški, tudi s senznimi lojtrami na prodaj pri J. Kokot, kovač, Bačje pri Mariboru. 1-3 507

Samski sodarski pomočnik in učenc se takoj sprejmeta sstanovanjem in hrano. Jak. Kolarič, sodar pri Sv. Barbari pri Mariboru, pri gostilni Šabeder. 1-2 602

Moško kolo in pokličvo se prodaja. Maribor, Karčovina, Praprotnikova ulica 191. 510

Sprejme se takoj prideu trgovski učenc iz poštne hiše in dobrim spridevalom v trgovini Janko Narat, Rogaiška Slatina. 511

Vinski trgovci pozor! Posojilnica pri Sv. Barbari v Halošah preda 25. t. m. najvišjemu ponudniku svoje hrame in posestvo. Vse skupaj leži ob veliki cesti ter ima radi velike kleti s cementnimi in lesenimi sodi posebno vrednost za vinske trgovce. 508

OBLEKO! Priprate in fineše. Točno in solidno delo. Dobro blago. Ceneje kakor kjerkoli, samo pri: **ALOJZIJU ARBEITER** Maribor, Dravska ulica št. 12. 9-10 153

Dvovprežni voz ponj in vsek za vprego oala se preda s oslom in vprego vred pri Franzu Fork, Jugoslovanaki trg 8 Maribor. 3-3 410

Za Amerikance! Na prodaj je grad pri Zagrebu. Pet in pol johov zemlje, 19 sob, 1 km od železniške postaje. Vino in sadjeredni kraj, pripravno za trgovino z vinom in 8 velikimi vinskih kletmi. Cena 1.800.000 K. Ponudbe na Orsich, mltn na Loki pri Ptaju 24. 3-3 582

Učenca starost 14 let, ki bi imel veselje da kamnoklesarske in pedebarske obrti, sprejme takoj pod ugodnim pogoji, Jakob Golobič, podeba: in kiesar v Ljutomeru, 3-3 841

Brezalkoholni grozdni sok vinske trte

prodajajo v Mariboru sledeči:

Uhler, Glavni trg; Prešernova klet, Novosel, Vrščič, Zentner, Gosposka ulica; Bernik, Crippa, Illich, Slovenska ulica; Breuer, Kavarna Jadran, Pučko, Aleksandrova cesta; Gostilna v Delavskem domu; »Zlati lev«, Vodnikov trg; Restavracij glavnege kolodvora; Bernhard, Niefergal, :o: Koroška cesta; Hmelak, Slomškov trg. :o: 4-221

Velesejm v Zagrebu

(od 17. junija do 29. junija 1922)

nudi vsakemu posestniku najboljšo priložnost, da si še pred nakupom ogleda vse potrebne mu poljedelske stroje, da se o njih kakovosti in zmožnosti sam prepriča in jih že poprej upozna pri praktičnem delu samem. — — — Med raznovrstnimi stroji bode v ta namen

tovarna MELICHAR-UMRATH & CO (Praga-Bubna)

(podružnica Sv. Jurij ob juž. žel.)

razstavila v Zagrebu večje število parnih mlatilnic, lokomobilov v vseh velikostih in nekoliko motorjev — vse v polnem pogonu.

Opozorjamo vse interesente, da izrabijo to priložnost!

Zmerne konkurenčne cene!

486

Prva hrvatska štedionica Zagreb podružnica Maribor, Gosposka ulica 24.

Telefon ravnatelja 317.

Telefon menjalnice 318.

USTANOVLJENO L. 1846.

Delniška glavnica K 200.000.000.—. Rezervni zaklad K 130.000.000.—.

Vloge: K 2.500 000.—.

PODRUZNICE: Beograd, Bjelovar, Brod n/S., Celje, Crikvenica, Čakovec, Daruvar, Delnice, Djakovo, Gjurjevac, Ilok, Karlovac, Kraljevica, Križevci, Maribor, Mitrovica, Nova Gradiška, Ogulin, Osijek gor. grad, Pakrac, Požega, Rijeka, Senj, Sisak, Skoplje, Subotica, Sušak, Sv. Ivan Zelina, Varaždin, Velika Gorica, Vinkovci, Virovitica, Vukovar, Zagreb Ilica 117, Zemun.

EKSPOZITURE: Osijek dol. grad, Vinica koo Varaždira.

MENJALNICE: Zagreb, Ilica 5.

Prevzema vloge na vložne knjizice in na tekoče račune. — Eskomptira menice in devize. Prevzema v inkaso tu- in inozemske menice. Izdaja 4 1/2 % založnice, koje imajo pupilarno varnost in jamčevno sposobnost. Izdaja uverenja čekov in kreditna pisma ter izvršuje izplačila na podlagi akreditivov na vsa tu- in inozemska mesta. Izvršuje borzne naloge vestno in kulantno.

Vzdržuje zvezo z vsemi prvorazrednimi bankami v Parizu, Londonu, Zürichu, Berlinu, Dunaju, Budimpešti, Bukarešti, Pragi i. t. d. ter v Ameriki.

Brzjavni naslov: PRAŠTEDIONA.

Naznanjava cenjenemu občinstvu, da sva si preskrbela večjo množino pristnega

prvovrstnega dalmatinskega vina

katerega bodeva točila na drobno po **K 36** — liter v znani gostilni „Pri zlati hruški“, Frankopanova ulica št. 2. Za obilen obisk se priporočava **Vinko** in **Jožefa Planinc**.

Električne stroje proizvod A E G

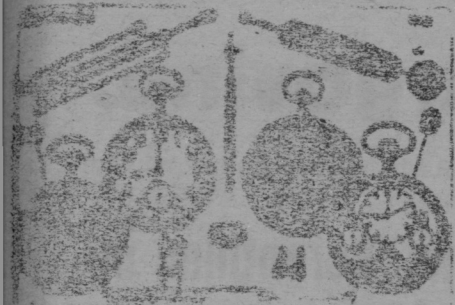
za vrtilni in enakomerni tok za pogon in luč (dinamo) 1—6 k. s. in vse elektrotehnične potrebščine v zalogi po ugodnih cenah

448

elektrotehnična tvrdka
Karol Florjančič, Celje.

Vaša želja

(meti res dobro in zanesljivo uro, je izpolnjena, ako si preskrbite uro iz znane urarske tvrdke

SUTTNER.

Prilhanite si popravljajanja in jezo. **NAJFINEJSE URE** iz nikla, srebra, tula in zlata i. t. d.

NAROCNE URE. Bogata izbira verižic, prstanov, zhanov, naročnic predmetov iz zlata in srebra vsake 3—20 vrste. — Zahtevajte cenik s slikami od: Tvarniške tvrdke H. SUTTNER. Ljubljana št. 992. Zame 1 dinar Vam je treba poslati za poštnino, ako želite, da se Vam brezplačno in takoj pošlje veliki katalog.

Med. univ. dr. Ludovik Novak

Razlagova ulica 25, (blizu gl. kolodvora)

ordinira od pol 12. do 1. ure dop. in 2. do 3. ure pop. Ob nedeljah in praznikih od 10. do 11. ure dopoldan.

2-3 453

„Koranit“

škrljevec

zastopstvo in zaloga

Maks Ussar

Maribor, Gregorčičeva ulica 17. 473

Pozor! Kmetovalci! Pozor!

Došla je modra galica in žveplo po ugodni ceni. Dospela so tu ti sveža semena vrtna, travna in detelja.

Istotam se dobi tudi:

krompir, ajda, moka, pristno bučno olje, mlo, petrolej, kava, riž i. t. d.

Za obilen obisk se priporoča

Anton Močnik 3-10 211

CELJE, Glavni trg 8.

Kmetovalci pozor!

Vseh vrst umetna gnojila po najnižjih cenah 10-10 99 ima vedno v zalogi

Tvrdka ANTON TONEJC in drug, Maribor, Tel. 68.

Pozor! SEMENA Pozor!

vseh vrst zanesljivo kaljiva ter prave voščene sveče, galico in vse špecerijsko blago najceneje pri tvrdki 1-10 200

I. DEČKO, Celje, Glavni trg 10

tik farne cerkve (praje Milan Hočevar) podružnica Ljubljanska cesta št. 4.

Istotam se kupi vosek, laneno seme ter sploh vsi deželni pridelki po najvišji dnevni ceni.

Ormoška posojilnica v Ormožu

Poprej (dr. Geršakova) obrestuje hranilne vloge po

4 do 4 in $\frac{1}{2}$ %

ter daje posojila na osebni kredit po 6%, na vknjižbo 5%. — Uraduje vsak dan od 8. do 12. ure dopoldne.

4-10 357

Načelstvo.

LES

stoječi in ležeči, kakor tudi

GOZDOVE

ter gozdna posestva kupuje po najvišjih cenah

Matija OBRAN

električna žaga

MARIBOR, Loška ulica 15.

Skladišče: Tattenbachova ul.

Ododa se večja količina

prvovrstnega

CEMENTA

iz Splita. 3-3 413

„HITROZID“

Maribor, Vetrinjska ulica št. 30, I. nadst.

Velika izbira volnenih štofov za birmance od 180 K naprej, enako tudi dr. manufakture se dobi 21 najceneje pri 19-26

Naznanilo cenjenemu občinstvu!

Vsled preureditve svoje trgovine prodajam od danes naprej vse blago

20 odst. pod dnevno ceno.

Gospodje trgovci dobe še znaten popust.

Za obilen obisk se priporoča

3-7 253

Martin Stadler, trgovina z mešanim blagom
na drobno! Maribor, Vetrinjska ulica 26. na debelo!

Velika izbira volnenih štofov za birmance od 180 K naprej, enako tudi dr. manufakture se dobi 21 najceneje pri 19-26

J. TRPIN

Maribor, Glavni trg 17.

Prazno sede v vsaki množini, pripravni za vino, ima na prodaj Jugoslovanska vinarna Kopitarjeva ulica št. 6 Maribor. 8-8 420

LIVARNA

za zvonove in kovine, poprej [1.2. 1922] DENZELA SINOVI, MARIBOR

Kopališka ulica 9, je zopet v obratu. — CERKVENE ZVONOVE. — Izdeluje surove litve v vseh kovinah in zlitvinah (bron, medenina, aluminij i. t. d.) — UMETNA LIVARNA reliefi, cerkveni svetilniki. — Vsa oprema za žgalnice, kletarstva, pivovarne, opreme za plin in vodovod, opreme za cevi, pipe za pivo, uteži iz medenine lastnega izdelka. Popravljavnica za brizgalne i. t. d. — Inž. J. & H. Bühl.

MLINI!

Specialna trgovina za mlinske potrebščine

ČADEŽ & BRCAR, Ljubljana

Kolodvorska ulica št. 35

priporoča bogato zalogo vseh v mlinsko stroko spadajočih predmetov po najnižjih dnevnih cenah, i. s.: svilena sita X in XXX, tenčico za zdrob (Griesgaze) znamke »Albert Wydler«, 24 in 32 cm široka volnena sita, pocinjeno žično tkanino (Drahtgewebe), prima gonilna jermena, mlinske kamne, ameriška strojna olja in masti, kontenino, žimnata sita i. t. d.

Postrežba točna in brza! 1-4 420 Ceniki na razpolago!

BAKRENE KOTLE

po 40 in 60 litrov vsebine, solidno izdelane, ima v zalogi

Metalokemika d. d.

Zagreb

Strossmayerova ulica št. 6.

Zahtevajte ponudbe!

1-6 431

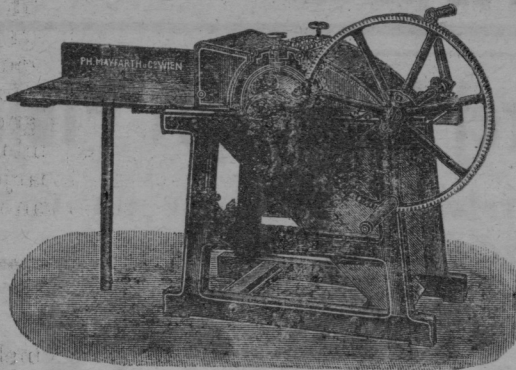
Za samostojno

gospodinjstvo žali priti ženska oseba srednje starosti, ki se razume v vsaki panogi gospodinjstva. Naslov p. Alekseja Rotar, Kamnica pri Mariboru. 2-2 489

ANDREJ OSET

Maribor, Aleksandrova c. 57, Telefon št. 88.

trgovina sena, slame, krompirja, z drvmi, fižole, in drugimi dežel. pridelki. Brzjav. naslov: Andrej Oset. 5-5 340

Kdor si hoče oskrbeti

vsakovrstne poljedelske stroje in priprave kakor: vitle, mlatilnice, žitne čistilne mlino, trijerje ali odbiralnike, slamoreznice za ročni ter pogon na vitel, sadne in grozdne mlino, stiskalnice, reporeznice, drobilne mlino za izdelovanje vsakovrstne moke, koruzne robkarje, sesalke in pocinkane cevi, gnojnične črpalke, Sackove pluge, k o silne stroje, dvorezne koruzne sejalne stroje, okopalnike in osipalnice, izborno pocinkane brzoparilnice v velikosti 50 do 120 l, brzoparilne lonce in slamorezne nože i. t. d. naj se obrne zaupno na znano do ma čo tvrdko

Ivan Hajny, Maribor, Aleksandrova cesta 45,
nasproti glav. kol.

Zadružna gospodarska banka d. d.

Podružnica v Mariboru. 581

Začasno: Koroška cesta 1/1 — Telefon 311 — Brzjavi: Gospobanka.

Centrala: Ljubljana. Podružnice: Djakovo, Sarajevo, Sombor, Split, Šibenik. Ekspozitura: Bled.

Interesna skupnost s Sveopčo Zanatlijsko banko d. d. v Zagrebu in njeno podružnico v Karlovcu in Gospodarsko banko d. d. v Novem Sadu.

Kapital in rezerve skupno z afilijacijami čez R 50.000.000.—

Daje trgovske kredite, eskomptira menice, lombardira vrednostne papirje, kupuje in prodaja tuje valute in devize, sprejema vloge v tekočem računu in na vložne knjižice ter preskrbuje vse bančne in borzne transakcije pod najugodnejšimi pogoji.

Pooblaščen prodajalec srečk državne razredne loterije.

Ljudska posojilnica v Celju

pri „Belem volu“.

Sprejema hranilne vloge in jih obrestuje po

4 $\frac{1}{2}$ % oziroma 5% 44

od dneva vloge do dneva dviga Posojila daje na vknjižbo, poročitve in zastavo. — Otvarja trgovske kredite pod zelo ugodnimi pogoji.

Noben strup! Nobena kem. kisikova kislina, za zdravje zjamčen izboren

namizni kis

prodaja na debelo in na drobno najmodernejša avtomatična tovarna za kis (jesih)

FELIKS SCHMIDL

Maribor, Koroška c. 18

Vsaka gospodinja, ki skrbi za zdravje svoje družine, naj povsod zahteva le pristen SCHMIDLOV kis. 8—10 231

1 378

Ali ste že naročili
JESERNIG-OVO
škropilnico?

Ce ne, storite to takoj, ker jih je le še malo v zalogi!

Fr. Zinauer, Maribor,
Aleksandrova cesta 45/II.

Jesernig-ova škropilnica je najboljša in najcenejša.

Podnjestajerska ljudska posojilnica

Mariboru, Stolna ulica št. 6, r. z. z. n. z.

obrestuje od Novega leta naprej navadne vloge po

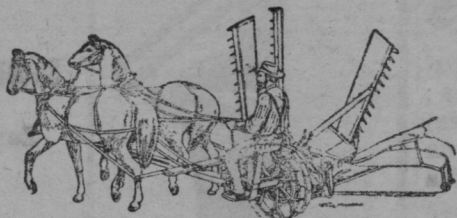
4 $\frac{1}{2}$ %

Trajne in večje vloge pa po dogovoru.

Kdor hoče imeti

prvovrstne poljedelske stroje in izborne oradne priprave kakor:

Lokomobile, mlatilnice na parni pogon, sejalne in kosilne stroje, mlatilnice na vitel ali na ročni pogon.

Raznovrstne pluge, brane, okopalnike in ospalnike, vitle, slamozeznice, pumpe, reporeznice, čistilnice, drobilne mline i. t. d.

naj pride pogledat ali naj piše na tovarniško zalogo

MELICHAR-UMRATH-BÄCHER
v St. Jurju ob juž. žel.

Mlin na Loki poprej Rengo pri Ptuj

melje in izmenjava vse vrste žita. Mlin je na novo popravljen, ter izdeluje tudi zдроб.

Kupuje vse vrste zrnja po najvišji dnevni ceni
RIHARD ORSSICH, PTUJ

Prepustitev trgovine.

Dovoljujem si s tem, p. n. občinstvu Maribora in okolice najvljudneje javiti, da sem z današnjim dnem svojo

trgovino z manufakturnim, kurentnim in platnenim blagom

na Aleksandrovi cesti št. 21, prepustil gospodu J. Sziniczu, da pa bodem še nadalje v njej sodeloval in prosim, da se meni dosedaj izkazano zaupanje tudi na mojega naslednika blagohotno prenese.

Z odličnim spoštovanjem

Jos. Ullaga.

Prevzem trgovine.

Čast mi je, p. n. občinstvu Maribora in okolice najvljudneje javiti, da sem prevzel staro renomirano

trgovino z manufakturnim, kurentnim in platnenim blagom

Jos. Ullaga na Aleksandrovi cesti št. 21 in da bodem to trgovino pod protokolirano tvrdko

Jos. Ullaga naslednik J. Szinicz

naprej vodil. Oprt na svoje dolgoletno trgovsko delovanje se bodem potrudil, da varujem dober glas te trgovine in ohranim ter pridobim po strogo reelnem poslovanju zaupanje svojih velecenjenih odjemalcev.

Z odličnim spoštovanjem

J. Szinicz.

252

Pozor!

Čast mi je naznaniti, slavnemu občinstvu, da sem otvoril s 1. junijem t.l.

svoje trgovino s prekajenim in svežim mesom
v Mariboru, Vojašniška ul. 10.

Solidna postrežba in prvovrstno blago zjamčeno. — Za obilen obisk se priporoča

Moja specialiteta: praška gnjat.

Venceslav Ledwinka,

Proizvajanje: Pohorje, Zrkovska ulica 25.

3-3 437

Prodaja: Vojašniška ulica 10.

Oglejte si

izložbe in zalogo novodošlega manufakturnega blaga kakor sukna, platna, hlačevine, perila, robcev, nogavic i. t. d. in prepričajte se

o resnično znižanih cenah v trgovini

JOSIP KARNIČNIK, Maribor, Grajski trg 1

Brezobvezno k nakupu se nikogar ne sili.